

כולם אמרו דבר והיפוכו ביום אחר יום, ולפעמים באותו היום — שרה ליבוביץ ציפה יחד את הדברים שאמרו ועשו לקראת הרכבת ממשלה

כן, זאת אומרת לא!

ישא שייך לשימרון פרס.

הוא היחיד, מכל החבורה שהשתתפה בהרכבת הקואליציה, שעשה את מה שנראה כבלתי-אפשרי. בכל יום — או, בתקופות גרועות, אחת לכמה ימים — שינה את דעתו. אם אתמול אמר כך, אמר היום אחרת, ומחר שוב כך ומחרתיים — אחרת, וחוזר חלילה, בחוקיות כמעט מוחלטת, בעיקבות מופתית. עד-כדי כך היה מדוייק, עד שאפשר היה לצפות את מהלכיו. גם לשיגעון יש סדר ושיטה, אבל את זה ידע כבר שייקספיר. מזה חודש וחצי, ימי הקמת הקואליציה, הפכו החיים הפוליטיים לקירקס פנטסטי, דימויני, נטול-חוקים לחלוטין. עשרות לוליניים הול-כים על חבל דק, עושים ואמרים ככל העולה על רוחם, טוויס תככים ונוכלויות, מוליכים שולל ידידים ויריבים, אומרים דבר והיפוכו לעיתים תכופות, לפעמים אף באותו יום עצמו. הגדיל לעשות מכולם שימרון פרס. בכך חשף שיטתיות קבועה, היי-חידה כמעט, במישחק הזה: ככל שמעמדו של הפוליטיקאי רם יותר, כך קטנה יותר הבושה. מה שהתיר לעצמו שימרון פרס לא יכול היה לעשות ח"כ חשוב פחות. אם פרס היטלטל כאחוזת-זזית אנה ואנה, הרי שאורה נמיר או רוני מילוא, שדרגתם נמוכה יותר, החליפו דיעה רק פעם אחת. ככה זה נראה, עליפי סדר כרונולוגי, מאז הבחירות, שנערכו ב-1 בנובמבר 1988.

שימרון פרס

- 2.11 — "לא רואה טעם בממשל תיאחרות, ולא רואה בסיס לאפשרות כזאת".
- 3.11 — "למיפלה אולי רצוי ללי-כת לאופוזיציה, מבחינת המדינה זה רע. אני לא מעוניין שהמדינה תידרדר למצב כזה".
- 10.11 — "אנחנו תנועה פוליטית, הרוצה גם לבצע את רעיונותיה, גם אם קואליציה היא פשרה בין מצעים".
- 12.11 — "לש"ס ולאגו": "אם תתמכו בן, אני מוותר על ועידה ביני-לאומית".
- 14.11 — "אין סיכוי לממשלת אחרות".
- 15.11 — "נפגש עם ראשי-הליי-כוד, בניסיון להקים ממשלת-אחרות".
- 17.11 — "תובע מהליכוד שלא לשלול בקווי-היסוד של הממשלה את הוועידה הבינלאומית".
- 20.11 — "צריך ללכת לאופו"

ויציה. הילוקיהרדיות בניינו לכן הליכוד תהומיים".
 לנירוק טייס: "הסיכויים להקמת ממשלה רחבה טובים".
 מסמיק את משה שחל ותיים ברלב להמשיך במצעים עם הליכוד.
 21.11 — "מכחיש את הפירסום בנירוק טייס".
 בראיון טלוויזיה הישראלית: "סיי-כוי קלוש להשתתפות בממשלה רח-בה".
 22.11 — מחליט להפסיק את המשאיהמתן עם הליכוד.
 24.11 — "אם הליכוד יזמין אותנו, מיפלת-העבודה אינה ברזוג עם אף אחר. מותר לדבר".
 27.11 — "אני לא מאמין שאוכל לפעול בממשלת-שמיר. אולי אין בריר-רה וצריך ללכת לאופוזיציה".
 28.11 — "נפגש עם שמיר. אין בי כל התלהבות ללכת לממשלה זו".
 29.11 — "לא ללכת עכשיו לאופוזיציה. בתנאים שנוצרו צריך לבדוק הקמת ממשלה רחבה".

1.12 — "לא פוסל ממשלה רח-בה".
 2.12 — "נחשף ההסכם הסודי בין המערך ואגודת-ישראל. על החתום, בין השאר, שימרון פרס, שניסה בימים הא-חרונים להקים ממשלה צרה".
 4.12 — "המהלך עם אגודת-ישראל היה כרי לשמור על הליך מדרי-ני, שיוביל לשלום-אמת. מעתה אנו באופוזיציה".
 5.12 — "אני לא פוסל הליכה לממשלה רחבה, בתנאים שהוצעו עלי-ידי הליכוד".
 6.12 — "פועל להירוש המשא-יהמתן עם הליכוד".
 8.12 — "נואם, במרכז-המיפלה, למען ממשלת אחרות, אולם משאיר פתח לנסיגה: "אני לא מציע להיכנס לשום ממשלה שתעצור מחשבות לש-לום".

יצחק שמיר

2.11 — "הליכוד לא יזום פניה למערך, אולם לא ירחה הצעה כזו, אם תבוא ממנו".
 "אני פוסל על הסף ממשלה בשיתוף המערך, אך מעדיף שפרס וייצמן לא יהיו מיוצגים בה".
 5.11 — "אם המערך יפנה אלי, אזמין אותם לממשלה".
 7.11 — "לאובורבר הלונדוני: לא נלך עם המערך".
 11.11 — "מקורבי שמיר: יש על מה לדבר עם המערך".
 13.11 — "בראיון עיתונאי: "ממ-שלת-האחרות אינה אקטואלית".
 באותו היום, כשיחה עם נציגי המפר"ל: "אציע למערך להצטרף לממ-שלת".
 15.11 — "ממשלה רחבה טובה לעם".
 19.11 — "לצוות המשאיהמתן מטעם הליכוד: "סכמו בחיוב את המי-שאיהמתן עם המערך".
 20.11 — "בראיון עיתונאי: "סיי-כויי הממשלה הרחבה קלושים".

באותו היום, לנציגי התחייה: "ממ-שלה רחבה חיונית. ממשלה צרה תלויה על בלימה".
 21.11 — "רוצה ממשלה רחבה".
 3.12 — "אעדיף בחירות על פנייה למערך".
 4.12 — "פניי נשואות עתה להקי-מה מהירה של ממשלה צרה".
 5.12 — "אם המערך יפנה אלינו — נשקול".
 בראיון עיתונאי: "תמיד אמרתי שא-ני חסיד של אחרות לאומית. זו ררכי והשקפתי, ולא שיניתי את דעתי".

עוזי ברעם

11.11 — "מתנגד לממשלת אחי-רות. מעדיף להיות באופוזיציה. אנחנו נהיה אופוזיציה חזקה, רצינית, לוחמת וללא פשרות".
 12.11 — "נפגש כמעט בחשאי עם מאיר שטרית, הפועל למען ממשלת אחרות".
 16.11 — "מיפלת-העבודה תיי-טיב לעשות אם תקבע באופן ברור שאין כל בסיס רעיוני או פוליטי לנהל משאיהמתן עם הליכוד להקמתה של ממשלה רחבה".
 17.11 — "מקורביו, או יריביו, לוחשים: הוא יתמוך אם יקבל מישרת-שר".
 8.12 — "למרות התנגדותו למשא-יהמתן — ישתתף בו".

30.11 — "מסיר את התנגדותו להצטרפות לממשלה רחבה. 15 ח"כים מציעים ללישכת-המיפלה להתנגד למשאיהמתן עם הליכוד, וייצמן, ברגע האחרון, פורש מחבורה זו".
 6.12 — "פונה לשמיר ומציע את עזרתו בגישור בתחום המדיני בין הליי-כוד למיפלת-העבודה".

גד יעקובי

1.11 — "אינני בטוח שעלינו ללכת לממשלת-אחרות".
 10.11 — "אינני שולל אפשרות של ממשלה רוטצינית".
 15.11 — "הערכת עמדת יעקובי בעיני חוגים בליכוד": "ממשלה רחבה תהיה טובה למדינה".
 10.12 — "אין כל וודאות שהמשאיהמתן עם הליכוד יסתיים בחיוב".

יעקב צור

1.11 — "בכל מיקרה — מתנגד לממשלה בראשותו של שמיר".
 2.11 — "יהיה שידור-מערכות רציני, שבמהלכו נצטרך ללכת לאר-פוזיציה. את המלחמה נגד החומייניזם ירתי נעשה משם".
 16.11 — "כפורום שרינו: "אני כעד הפסקת המגעים עם הליכוד. אולם לא אוציא מכלל אפשרות הצטרפות המערך לממשלה בראשות הליכוד".

שמעון פרס ועוזי ברעם לפני ההצבעה במרכז אופוזיציה חזקה, או משרד-השרג

30.11 — "צריך ללכת לאופוזי-ציה".
 2.12 — "סילפן לנשיא, ביחד עם רפי אררי ומשה שחל, וביקש ממנו לזמן אליו את פרס לשיחה בדבר הצורך בהקמת ממשלת-אחרות".

חיים ברלב

8.11 — "הליכוד ירכיב את הממ-שלה הבאה. המערך אינו יכול להיכנס לממשלה רחבה, שבה הנושא העיקרי, תהליך-השלום, משותק. זה אבסורד, שאינו מתקבל על הדעת. זו אחריות ללא שליטה".
 16.11 — "מסתייג מהצטרפות המערך לממשלת-שמיר, מחשש שלא תהיה למערך השפעה על התוויית מדיניות-השלום שלה".
 17.11 — "מונה, ביחד עם שחל, לניהול המשאיהמתן עם הליכוד".

מופנה גור

3.11 — "אסור ללכת לממשלה

שמעון פרס השבוע, במושב מרכז מיפלת-העבודה כן, לא, כן, לא